

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul XIV — Nr. 309

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 10 mai 2002

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina	
LEGI ȘI DECRETE				
257.	— Lege pentru înființarea comunei Șinca Nouă, județul Brașov	1-2		
373.	— Decret privind promulgarea Legii pentru înființarea comunei Șinca Nouă, județul Brașov	2		
★				
259.	— Lege pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 7/2002 privind publicarea, în exclusivitate, de către Ministerul Justiției în ediție oficială a codurilor și a altor legi complexe	2-3		
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE				
		375.	— Decret privind promulgarea Legii pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 7/2002 privind publicarea, în exclusivitate, de către Ministerul Justiției în ediție oficială a codurilor și a altor legi complexe	3
			Decizia nr. 71 din 5 martie 2002 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 45 alin. 1 din Codul de procedură civilă	3-6
			Opinie separată	6-8

LEGI ȘI DECRETE

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

pentru înființarea comunei Șinca Nouă, județul Brașov

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. 1. — (1) Se înființează comuna Șinca Nouă, județul Brașov, având în componență satele Paltin și Șinca Nouă, care provin din comuna Poiana Mărului, județul Brașov. Reședința comunei Șinca Nouă se stabilește în satul Șinca Nouă.

(2) Comuna Poiana Mărului are în componență satul Poiana Mărului, care este reședința comunei.

Art. 2. — (1) Până la constituirea, potrivit legii, a autorităților publice locale în comuna Șinca Nouă, județul Brașov, rezolvarea problemelor curente se va asigura de doi delegați, numiți prin ordin al prefectului, cu atribuții de primar și viceprimar, precum și de un secretar, numit de prefect, în condițiile legii.

(2) Salarizarea persoanelor prevăzute la alin. (1) se va face, potrivit reglementărilor legale în vigoare, din bugetul comunei Șinca Nouă.

Art. 3. — (1) Consiliul Județean Brașov și delegații împuterniciți conform prevederilor art. (2) alin. (1), împreună cu Direcția generală a finanțelor publice a județului Brașov și Consiliul Local al Comunei Poiana Mărului, vor repartiza veniturile și cheltuielile actualului buget al comunei Poiana Mărului între comunele prevăzute la art. 1.

(2) De la data intrării în vigoare a prezentei legi veniturile și cheltuielile care, în condițiile legii, revin de drept comunei Șinca Nouă vor fi administrate și gestionate prin autoritățile locale ale acestei noi comune, iar echilibrarea bugetului local se va realiza pe seama sumelor defalcate

din impozitul pe salarii, în limita prevederilor aprobate în anul 2002 pe ansamblul județului Brașov.

(3) Bugetul comunei Șinca Nouă pe anul 2002 se va elabora de către delegații prevăzuți la alin. (1), cu avizul Direcției generale a finanțelor publice a județului Brașov.

(4) Operațiunile de predare-primire se vor face pe bază de protocoale încheiate între actualul primar al comunei Poiana Mărului și delegatul desemnat prin ordin al prefectului, cu atribuții de primar al comunei Șinca Nouă.

Art. 4. — Până la noile alegeri locale autoritățile administrației publice locale din comuna Poiana Mărului, județul Brașov, vor funcționa în componența avută la intrarea în vigoare a prezentei legi.

Art. 5. — Anexa la Legea nr. 2/1968 privind organizarea administrativă a teritoriului României, republicată în Buletinul Oficial, Partea I, nr. 54—55 din 27 iulie 1981, cu modificările ulterioare, se modifică în mod corespunzător.

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 25 martie 2002, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) din Constituția României.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
PAUL PĂCURARU

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 9 aprilie 2002, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) din Constituția României.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
VALER DORNEANU

București, 29 aprilie 2002.
Nr. 257.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

DECRET

privind promulgarea Legii pentru înființarea comunei Șinca Nouă, județul Brașov

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 99 alin. (1) din Constituția României,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Articol unic. — Se promulgă Legea pentru înființarea comunei Șinca Nouă, județul Brașov, și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
ION ILIESCU

București, 29 aprilie 2002.
Nr. 373.

★

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 7/2002 privind publicarea, în exclusivitate, de către Ministerul Justiției în ediție oficială a codurilor și a altor legi complexe

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Se aprobă Ordonanța Guvernului nr. 7 din 24 ianuarie 2002 privind publicarea, în exclusivitate, de către Ministerul Justiției în ediție oficială a codurilor și a altor legi complexe, adoptată în temeiul art. 1 pct. III.1 din Legea nr. 751/2001 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe și publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 82 din 1 februarie 2002, cu următoarele modificări:

1. Articolul 1 va avea următorul cuprins:

„Art. 1. — (1) Ministerul Justiției este autorizat să editeze în exclusivitate, în volum, după textul publicat în Monitorul Oficial al României, ediția oficială a codurilor și a

altor legi complexe, care interesează domeniul de activitate al justiției.

(2) Orice publicare în ediție oficială a actelor normative prevăzute la alin. (1) de către alte persoane este interzisă.

(3) În sensul prezentei ordonanțe, prin *ediție oficială a codurilor și a altor legi complexe* se înțelege ediția apărută cu această mențiune, prin grija Ministerului Justiției.

(4) Sunt exceptate de la prevederile prezentului articol textele doctrinare, comentariile științifice sau promoționale, cu obligația editurii de a reproduce riguros textele comentate din ediția oficială și de a menționa această ediție.“

2. La articolul 3, alineatul (3) va avea următorul cuprins: pozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare.“

„(3) Contravenției prevăzute la alin. (1) i se aplică dis-

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 21 februarie 2002, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
ALEXANDRU ATHANASIU

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 9 aprilie 2002, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
VALER DORNEANU

București, 29 aprilie 2002.
Nr. 259.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

DECRET

privind promulgarea Legii pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 7/2002 privind publicarea, în exclusivitate, de către Ministerul Justiției în ediție oficială a codurilor și a altor legi complexe

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 99 alin. (1) din Constituția României,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Articol unic. — Se promulgă Legea pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 7/2002 privind publicarea, în exclusivitate, de către Ministerul Justiției în ediție oficială a codurilor și a altor legi complexe și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
ION ILIESCU

București, 29 aprilie 2002.
Nr. 375.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 71 din 5 martie 2002

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 45 alin. 1 din Codul de procedură civilă

Nicolae Popa	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Nicolae Cochinescu	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Șerban Viorel Stănoiu	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Ioan Vida	— judecător
Gabriela Ghiță	— procuror
Vlad Mihai Cercel	— magistrat-asistent

Pe rol se află pronunțarea asupra excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 45 alin. 1 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Pitești în Dosarul nr. 4.110/2001 al Curții

de Apel Pitești — Secția comercială și de contencios administrativ și, respectiv, de Parchetul de pe lângă Judecătoria Sinaia în Dosarul nr. 1.800/RCA/2001 al Judecătoria Sinaia.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din data de 26 februarie 2002 și au fost consemnate în încheierea din aceeași dată, când Curtea, pentru o mai bună administrare a justiției, a decis conexarea Dosarului nr. 440C/2001 la Dosarul nr. 377C/2001 și, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea pentru data de 5 martie 2002.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

Prin încheierile din 1 octombrie 2001 și 14 decembrie 2001, pronunțate în Dosarul nr. 4.110/2001 și, respectiv, în Dosarul nr. 1.800/RCA/2001, **Curtea de Apel Pitești — Secția comercială și de contencios administrativ și Judecătoria Sinaia au sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 45 alin. 1 din Codul de procedură civilă.** Excepția a fost invocată de Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Pitești și, respectiv, de Parchetul de pe lângă Judecătoria Sinaia în cadrul unor procese civile pornite din inițiativa Ministerului Public.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia arată că dispozițiile art. 45 alin. 1 din Codul de procedură civilă, în redactarea dată prin art. 1 pct. 19 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 138/2000, sunt contrare prevederilor art. 130 alin. (1) din Constituție, întrucât restrâng atribuțiile procurorului prevăzute în acest text constituțional. Aceste atribuții se exercită în egală măsură atât în procesele penale, cât și în cele civile, întrucât dispozițiile constituționale nu fac nici o distincție în acest sens. Autorii excepției arată în continuare că prevederile art. 130 alin. (1) din Constituție stabilesc rolul Ministerului Public de a reprezenta interesele generale ale societății, de a apăra ordinea de drept, precum și drepturile și libertățile cetățenilor, fără a face trimitere la condițiile legii. În altă ordine de idei drepturile persoanei care se pretinde a fi titularul dreptului subiectiv nu sunt încălcate prin dispozițiile legale criticate, întrucât art. 45 alin. 2 din Codul de procedură civilă stabilește că acesta va fi introdus în proces, putând să își exercite dreptul de dispoziție pe calea renunțării la judecată sau la drept ori pe calea tranzacției. Se mai arată că dispozițiile art. 45 alin. 1 din Codul de procedură civilă, în vechea redactare, au fost supuse controlului de constituționalitate în ceea ce privește participarea procurorului în procesul civil numai în anumite situații, similare celor existente în prezent în cazul pornirii procesului civil de către procuror, constatându-se neconstituționalitatea acestora. În concluzie se solicită admiterea excepției de neconstituționalitate.

Curtea de Apel Pitești — Secția comercială și de contencios administrativ, exprimându-și opinia în Dosarul nr. 4.110/2001, consideră că excepția de neconstituționalitate este întemeiată, întrucât „restrângerea dreptului procurorului de a porni acțiunea civilă numai la situațiile când aceasta este necesară pentru apărarea drepturilor și intereselor legitime ale minorilor, interzișilor și dispăruților, precum și în alte cazuri prevăzute expres de lege este contrară art. 130 alin. (1) din Constituția României”. Se apreciază că prevederile constituționale nu limitează atribuția procurorului privind apărarea drepturilor și libertăților cetățenilor la persoanele arătate în textul legal. În continuare instanța arată că pornirea acțiunii civile de către procuror nu se bazează pe ideea de reprezentare a titularului dreptului subiectiv, ci constituie exercitarea atribuției procurorului de a apăra, în activitatea judiciară, drepturile și libertățile cetățenilor. În final instanța consideră că nu este afectat dreptul de dispoziție al titularului dreptului la care se referă acțiunea introdusă de procuror, întrucât și în acest caz, în baza dispozițiilor art. 45 alin. 2 din Codul de procedură civilă, titularul dreptului va fi introdus în proces, putând să se folosească de dispozițiile art. 246, 247 și 271—273 din Codul de procedură civilă.

Judecătoria Sinaia, exprimându-și opinia în Dosarul nr. 1.800/RCA/2001, apreciază că excepția de neconstituționalitate este întemeiată. Prin prevederile art. 130 alin. (1) din Constituție s-a stabilit că Ministerul Public reprezintă interesele generale ale societății și apără ordinea de drept, precum și drepturile și libertățile cetățenilor. Pe cale de consecință acesta trebuie să aibă la îndemână toate instrumentele juridice care pot servi la exercitarea corespunzătoare a acestor atribuții. De aceea limitarea dreptului procurorului (care are calitatea de parte în procesul civil) de a porni procesul numai în cele două ipoteze prevăzute de art. 45 alin. 1 din Codul de procedură civilă (apărarea drepturilor și intereselor legitime ale

unor categorii de persoane și cazurile expres prevăzute de lege) este neconstituțională.

Potrivit dispozițiilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Președintele Camerei Deputaților consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Arată că Decizia nr. 1/1995 a Curții Constituționale a declarat neconstituțional textul art. 45 alin. 1 din Codul de procedură civilă, în vechea redactare, numai cu privire la participarea procurorului în procesele civile, iar dispozițiile criticate concordă cu cele corespunzătoare din Legea nr. 92/1992, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care prevăd atribuția Ministerului Public privind „*exercitarea acțiunii civile în cazurile prevăzute de lege*”.

Guvernul consideră că excepția de neconstituționalitate este nefondată, întrucât dispozițiile art. 45 alin. 1 din Codul de procedură civilă reprezintă o concretizare, iar nu o restrângere a prevederilor art. 130 alin. (1) din Constituție. Se apreciază că modificările aduse dispozițiilor art. 45 din Codul de procedură civilă prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 138/2000 au avut ca scop asigurarea unui echilibru între diferitele forme de realizare a rolului procurorului în procesul civil. Astfel, pe de o parte, s-a stabilit că procurorul poate pune concluzii în orice proces civil, în cazul în care consideră necesar pentru apărarea ordinii de drept sau a drepturilor și libertăților cetățenilor, textul legal fiind modificat în sensul Deciziei Curții Constituționale nr. 1/1995, iar pe de altă parte, au fost restrânse atribuțiile procurorului în ceea ce privește pornirea procesului civil numai în situațiile în care este necesar pentru apărarea drepturilor și intereselor legitime ale minorilor, persoanelor puse sub interdicție și ale dispăruților, precum și în cazurile prevăzute expres de lege. Această restrângere a avut în vedere faptul că procesul civil este în esență un proces al intereselor private, în timp ce procurorul este un reprezentant al interesului public, social, general. De aceea Codul de procedură civilă, în art. 45 alin. 2, stabilește că titularul dreptului subiectiv va fi introdus în procesul pornit de procuror și va putea uza de dreptul său de dispoziție pentru a stinge acțiunea civilă.

Președintele Senatului nu a comunicat punctul său de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere exprimate de președintele Camerei Deputaților și de Guvern, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, susținerile părților, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 45 alin. 1 din Codul de procedură civilă, dispoziții având următorul cuprins: „*Ministerul Public poate porni acțiunea civilă ori de câte ori este necesar pentru apărarea drepturilor și intereselor legitime ale minorilor, ale persoanelor puse sub interdicție și ale dispăruților, precum și în alte cazuri expres prevăzute de lege.*”

În susținerea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia au invocat dispozițiile art. 130 alin. (1) din Constituție, conform cărora „*În activitatea judiciară, Ministerul Public reprezintă interesele generale ale societății și apără ordinea de drept, precum și drepturile și libertățile cetățenilor.*”

Analizând excepția de neconstituționalitate ridicată, Curtea constată că prevederile art. 130 alin. (1) din Constituție stabilesc rolul Ministerului Public în general, fără a face o distincție expresă între procesul penal și procesul civil. Totuși, nu poate fi primită susținerea autorilor

excepției conform căreia procurorul își exercită atribuțiile în egală măsură în ambele categorii de procese. Aceasta rezultă din analiza specificului procesului penal și a celui civil, în reglementarea actuală, raportate la atribuțiile procurorului prevăzute de textul constituțional.

Astfel, conform dispozițiilor art. 17 din Codul penal, *„Infrațiunea este fapta care prezintă pericol social [...]”,* iar potrivit dispozițiilor art. 1 din Codul de procedură penală, *„Procesul penal are ca scop constatarea la timp și în mod complet a faptelor care constituie infracțiuni, astfel ca orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale și nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală.”*

„Procesul penal trebuie să contribuie la apărarea ordinii de drept, la apărarea persoanei, a drepturilor și libertăților acestuia, la prevenirea infracțiunilor, precum și la educarea cetățenilor în spiritul respectării legii.”

Potrivit prevederilor art. 130 alin. (1) din Constituție procurorul este reprezentantul intereselor generale ale societății și în această calitate acționează pentru apărarea ordinii de drept și a drepturilor și libertăților cetățenilor. Or, din dispozițiile legale menționate mai sus rezultă că infracțiunea este o faptă care, prin gravitatea ei, aduce atingere societății în ansamblu, iar procesul penal are drept scop, printre altele, protejarea eficientă a intereselor societății, care sunt vătămate prin săvârșirea de infracțiuni, și apărarea ordinii de drept și a drepturilor și libertăților persoanei. Din analiza comparativă a dispozițiilor legale arătate și a prevederilor constituționale ale art. 130 alin. (1) rezultă că atribuțiile Ministerului Public se exercită, în principal, în activitatea judiciară penală. În cadrul procesului penal este prezent în mod evident interesul societății de a trage la răspundere penală persoanele care au săvârșit infracțiuni. De aceea, prevederile art. 130 alin. (1) reprezintă fundamentul constituțional al dispozițiilor procesuale penale prin intermediul cărora procurorul reprezintă interesele generale ale societății, existente în cadrul raporturilor juridice penale de conflict, și contribuie la apărarea ordinii de drept și a drepturilor și libertăților persoanei.

Pe de altă parte, în ceea ce privește procesul civil, acesta este prin natura sa un proces în care se confruntă interese private. De aceea, pe cale de consecință, în mod obiectiv, rolul Ministerului Public este mai redus. Referitor la formele de participare a procurorului în procesul civil, Curtea observă că prevederile art. 130 alin. (1) din Constituție se referă în mod generic la rolul procurorului *„în activitatea judiciară”*. De aici rezultă că acest text constituțional nu impune condiții sau modalități expres ale participării procurorului în procesul civil. Esențial este ca prin ansamblul reglementărilor legale să fie asigurat rolul procurorului prevăzut de Constituție.

Potrivit dispozițiilor art. 45 din Codul de procedură civilă în procesul civil participarea procurorului se realizează în următoarele patru forme: pornirea acțiunii civile, participarea la judecata cauzelor civile, exercitarea căilor de atac și cererea de punere în executare a hotărârilor civile. Curtea constată că dintre aceste forme Constituția conține prevederi explicite numai cu privire la cea de-a treia, exercitarea căilor de atac. Astfel, potrivit prevederilor art. 128, *„Împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii”*. De aici rezultă că legiuitorul constituant a dorit să consacre expres dreptul Ministerului Public de a exercita căile de atac împotriva hotărârilor judecătorești. În acord cu aceste prevederi constituționale art. 45 alin. 5 din Codul de procedură civilă prevede că *„Procurorul poate, în condițiile legii, să exercite căile de atac împotriva oricărui hotărâri [...]”*.

În ceea ce privește celelalte forme ale participării procurorului în procesul civil, dispozițiile art. 45 alin. 1 din Codul de procedură civilă reglementează dreptul procurorului de a porni procesul civil în cazurile în care este necesar pentru apărarea drepturilor și intereselor legitime ale minorilor, ale persoanelor puse sub interdicție și ale dispăruților, precum și în alte cazuri prevăzute expres de lege. Pe cale de consecință, procurorul are și dreptul de a cere punerea în executare a hotărârilor pronunțate în favoarea acestor

persoane, așa cum prevăd dispozițiile art. 45 alin. 5. Participarea procurorului la judecata cauzelor civile are loc în cazurile în care apreciază că este necesar pentru apărarea ordinii de drept și a drepturilor și libertăților cetățenilor, precum și atunci când legea prevede expres aceasta (art. 45 alin. 3 și 4).

Rezultă de aici că legiuitorul a considerat că rolul procurorului, consacrat de art. 130 alin. (1) din Constituție, se realizează în procesul civil în principal prin participarea și punerea de concluzii în cadrul ședințelor de judecată. Curtea constată că această opțiune a legiuitorului nu încalcă prevederile constituționale. Prin dispozițiile art. 45 din Codul de procedură civilă s-a urmărit realizarea unui echilibru între formele de participare a procurorului în procesul civil, în acord cu principiile și prevederile constituționale, precum și cu principiile ce guvernează desfășurarea procesului civil. În această ordine de idei Curtea constată că procesul civil este guvernat, ca principiu de bază, de principiul disponibilității. Fundamentul constituțional al acestui principiu îl constituie prevederile art. 21 alin. (1) din Constituție, potrivit cărora *„Orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime”*. Este consacrată astfel o componentă de bază a principiului disponibilității, și anume dreptul persoanei interesate de a sesiza instanțele judecătorești. Legiuitorul constituant a considerat acest drept ca fiind strâns legat de voința persoanei ce se pretinde vătămată în drepturile sau interesele sale legitime. Aceasta rezultă din faptul că, în timp ce prevederile art. 128 din Constituție consacră expres dreptul procurorului de a exercita căile de atac, nici un alt text constituțional nu prevede posibilitatea procurorului de a porni procesul civil, iar dispozițiile art. 21 fac referire numai la persoana interesată, în ceea ce privește momentul inițial al sesizării instanței. Apare astfel evidentă voința legiuitorului constituant ca declanșarea procesului civil să fie atribuit persoanei interesate. Altfel spus, declanșarea procesului civil reprezintă o chestiune privată, iar ulterior, o dată sesizate instanțele de judecată, procesul civil capătă un caracter public. Din acest motiv participarea în cadrul unui proces civil deja început reprezintă modalitatea principală de realizare a rolului procurorului, prevăzut la art. 130 alin. (1) din Constituție.

În concluzie, posibilitatea declanșării procesului civil trebuie să aparțină, în principiu, doar persoanei care pretinde că drepturile, libertățile sau interesele sale legitime au fost nesocotite. Curtea constată că din interpretarea sistematică a prevederilor constituționale ale art. 21 alin. (1), art. 128 și ale art. 130 alin. (1) nu rezultă că legiuitorul are obligația de a reglementa dreptul procurorului de a declanșa procesul civil, fiind de competența sa exclusivă ca în considerarea anumitor împrejurări determinate să consacre posibilitatea și altor persoane sau organe, în afară de persoana care se pretinde titularul dreptului, de a sesiza instanțele judecătorești. În considerarea unor asemenea situații dispozițiile art. 45 alin. 1 din Codul de procedură civilă consacră posibilitatea procurorului de a porni procesul civil în cazurile în care persoana interesată se află într-o imposibilitate juridică (fiind lipsită de capacitate de exercițiu sau având capacitate de exercițiu restrânsă) ori obiectivă (cazul persoanei dispărute) de a-și exercita dreptul de acces la justiție. De asemenea, pe baza aceleiași dispoziții legiuitorul este îndreptățit să prevadă această posibilitate și în alte situații în care consideră necesar, având în vedere specificul unor acțiuni care se judecă potrivit procedurii civile, raportat la prevederile constituționale privind rolul și atribuțiile procurorului. În consecință, Curtea nu poate primi susținerile autorilor excepției conform cărora dispozițiile art. 45 alin. 1 din Codul de procedură civilă ar limita atribuțiile procurorului prevăzute la art. 130 alin. (1) din Constituție, întrucât aceste atribuții au fost avute în vedere în ansamblul reglementării participării procurorului în procesul civil.

Pentru aceste argumente Curtea constată că în prezenta cauză nu pot fi aplicabile considerentele și soluția din Decizia Curții Constituționale nr. 1 din 4 ianuarie 1995, rămasă definitivă prin Decizia nr. 26 din 21 martie 1995,

ambele publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 66 din 11 aprilie 1995. Prin decizia menționată a fost admisă excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 45 alin. 1 din Codul de procedură civilă, în redactarea anterioară, în ceea ce privește restrângerea posibilității participării procurorului la judecata proceselor civile doar atunci când era necesar pentru apărarea drepturilor și intereselor legitime ale minorilor și ale persoanelor puse sub interdicție, precum și în alte cazuri prevăzute de lege. Însă considerentele acestei decizii au privit doar cea de-a doua

formă de participare a procurorului în procesul civil, participarea la ședințele de judecată, neputând fi aplicate *mutatis mutandis* și în ceea ce privește pornirea procesului civil. Așa cum s-a arătat mai sus, există o diferență esențială între participarea procurorului la procesul civil prin pornirea acestuia, pe de o parte, și participarea procurorului în cadrul unui proces civil în curs, pe de altă parte. De aceea invocarea acestei decizii nu este relevantă în prezenta cauză, susținerile autorilor excepției urmând să fie respinse.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, republicată, cu majoritate de voturi,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 45 alin. 1 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Pitești în Dosarul nr. 4.110/2001 al Curții de Apel Pitești — Secția comercială și de contencios administrativ și, respectiv, de Parchetul de pe lângă Judecătoria Sinaia în Dosarul nr. 1.800/RCA/2001 al Judecătoria Sinaia.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 5 martie 2002.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **NICOLAE POPA**

Magistrat-asistent,
Vlad Mihai Cercel

OPINIE SEPARATĂ

În dezacord cu soluția de respingere a excepției de neconstituționalitate, adoptată cu votul majorității membrilor Curții, opinăm că art. 45 alin. 1 din Codul de procedură civilă contravine prevederilor art. 130 alin. (1) din Constituția României.

Considerentele sunt următoarele:

1. Din analiza dispozițiilor cuprinse în art. 27 din Legea nr. 92/1992 pentru organizarea judecătorească, republicată, art. 45 din Codul de procedură civilă, precum și din alte dispoziții cuprinse în Codul de procedură civilă și în legi speciale, rezultă următoarele forme de participare a Ministerului Public la procesul civil: a) pornirea de către procuror a acțiunii civile; b) participarea la judecată; c) exercitarea căilor de atac; d) cererea de punere în executare și supravegherea punerii în executare a hotărârilor judecătorești.

Legitimitatea participării Ministerului Public în procesul civil, în toate cele patru forme enumerate, decurge din specificul procesului civil și, pe de altă parte, din natura Ministerului Public. Astfel:

1.1. Obiectul procesului civil îl constituie soluționarea conflictelor în legătură cu existența, întinderea sau exercitarea drepturilor civile. În cadrul procesului civil se soluționează litigiul privind raporturi juridice de drept civil, dreptul familiei, dreptul muncii, drept comercial, precum și raporturi juridice rezultate din vătămarea drepturilor persoanelor fizice și juridice prin acte ilegale ale administrației (contencios administrativ), răspunderea contravențională și altele, altfel spus, toate litigiile care nu au ca obiect răspunderea penală pentru comiterea de infracțiuni — acestea din urmă soluționându-se în cadrul procesului penal.

În domeniul procesului civil intră litigiile de interes privat, dar și litigiile care, prin natura drepturilor disputate, prin amploarea dintre părți sau prin consecințele încălcărilor reclamate, pot depăși cadrul interesului privat, intrând în sfera interesului general, al întregii societăți. În același sens, este de subliniat că, în toate cazurile, conflictele juridice ce se soluționează în cadrul procesului civil sunt generate de încălcări reale sau presupuse ale unor norme de drept și că judecătorul este chemat să se pronunțe în conformitate cu legea care guvernează drepturile subiective disputate de părți. Or, legea însăși, norma pozitivă pe care se întemeiază drepturile subiective ale părților, este un element de interes general, fiind

izvorată — în procedurile stabilite prin Constituție — din voința societății constituite în stat.

Dimensiunea de interes public, general, prezentă în litigiile ce se soluționează în cadrul procesului civil, justifică participarea la judecată, alături de părțile în conflict, a unui reprezentant al interesului general al societății care, de pe o poziție imparțială, de organ al legii, să contribuie la apărarea ordinii de drept, precum și a drepturilor și libertăților cetățenilor.

În sistemul nostru juridic, întemeiat pe dispozițiile cuprinse în Constituție, acest reprezentant al intereselor generale ale societății este Ministerul Public.

1.2. Ministerul Public este, potrivit art. 130 și 131 din Legea fundamentală, o magistratură specială, componentă a autorității judecătorești, imputernicită să reprezinte, în activitatea judiciară, interesele generale ale societății și să apere, în această calitate, ordinea de drept, precum și drepturile și interesele cetățenilor.

Potrivit art. 131 alin. (1) din Constituție, procurorii — prin care Ministerul Public își exercită atribuțiile — își desfășoară activitatea pe baza principiilor legalității și imparțialității.

În virtutea principiului legalității, procurorul își exercită competența în limitele Constituției și ale legii și acționează pentru aplicarea legii. Principiul legalității reprezintă, în egală măsură, călăuză și finalitatea acțiunii procurorului, ilustrând fără echivoc misiunea acestuia de apărător al ordinii de drept și al egalității cetățenilor în fața legii.

În conformitate cu principiul imparțialității, procurorul are obligația să își exercite acțiunea cu obiectivitate, fără alt scop prestabilit, în afara celui prevăzut la art. 130 alin. 1 din Constituție, și fără părtinire în favoarea statului sau a vreunei din persoanele implicate în proces.

Procurorul nu este parte în proces — chiar dacă din necesități de tehnică procesuală este uneori definit astfel — ci este, ca și judecătorul, un subiect oficial al procesului civil. El acționează întotdeauna din oficiu, și atunci când declanșează procesul, și atunci când intervine în proces, și în cererile pe care le adresează instanței. Scopul acțiunii sale nu este acela de a obține pentru una dintre părți satisfacerea unei pretenții, ci de a veghea ca admiterea sau respingerea cererilor părților să se facă în conformitate cu legea.

Pentru definirea rolului procurorului în procesul civil este de observat și prevederea cuprinsă la art. 1 alin. (3) din

Constituție, în conformitate cu care „România este stat de drept, democratic și social”. Din atributul de social al statului român decurge, între altele, obligația statului de a apăra drepturile și libertățile cetățenilor. Prezența procurorului în procesul civil, în calitate de reprezentant al intereselor generale ale societății, constituie unul dintre modurile în care se concretizează caracterul de stat social al României.

Este însă de înțeles că procurorul nu este îndreptățit să pornească o acțiune civilă sau să participe în alt mod la procesul civil în toate cazurile, ci numai în limitele trasate prin art. 130 alin. (1) din Constituție. Aceste limite sunt următoarele:

a) interesele generale ale societății. Prin această sintagmă cuprinsă în textul citat al Legii fundamentale se înțelege întregul sistem normativ care reglementează, între altele, organizarea și funcționarea domeniului public și privat al statului. Interesele generale ale societății sunt, astfel, prezente în litiigiile de contencios administrativ, în acțiunile privind dreptul de proprietate al statului, în cele privind creanțele statului, în cele privind dreptul statului rezultat din moștenirile vacante etc.;

b) apărarea ordinii de drept. În cuprinsul noțiunii de ordine de drept intră totalitatea normelor juridice prin care statul reglementează relațiile sociale. Obligația procurorului de a apăra ordinea de drept înseamnă, cu alte cuvinte, obligația acestuia de a apăra legea, el fiind, din această perspectivă, un organ al legii. Cum noțiunea de ordine de drept este departe de a putea fi limitată la aplicarea legii numai în cazurile prevăzute de art. 45 alin. 1 din Codul de procedură civilă, este evident că nici posibilitatea procurorului de a porni acțiuni civile nu poate fi limitată la aceste cazuri.

Prin oprirea procurorului de a introduce acțiuni civile în cazuri de felul celor pe care le-am enumerat, se face imposibilă exercitarea funcției acestuia de reprezentant al intereselor generale ale societății în activitatea judiciară;

c) apărarea drepturilor și libertăților cetățenilor, adică a acelor a înscrise în art. 22–48 din Legea fundamentală, ca drepturi și libertăți fundamentale, precum și drepturile recunoscute prin celelalte legi, în dezvoltarea prevederilor fundamentale. Este evident că prin limitarea prevăzută de art. 45 alin. 1 din Codul de procedură civilă procurorul este împiedicat să își exercite atribuția constituțională menționată.

În consecință, luând în considerare specificul procesului civil și natura juridică a Ministerului Public, așa cum s-au arătat în cele de mai sus, constatăm că nu există nici o justificare în restrângerea competenței procurorului de a porni acțiunea civilă, dincolo de limitele prevăzute de art. 130 alin. 1 din Constituție și că dispozițiile art. 45 alin. 1 din Codul de procedură civilă sunt neconstituționale în măsura în care limitează dreptul procurorului de a porni acțiunea civilă, la cazurile prevăzute de acest text de lege.

2. În sensul celor mai sus arătate s-a pronunțat Curtea Constituțională prin Decizia nr. 1/1995 cu referire la restrângerea dreptului procurorului de a participa la orice proces civil, în orice fază a acestuia. În motivarea acestei decizii s-au reținut, între altele, următoarele considerente:

„... dispoziția art. 130 alin. (1) din Constituție se poate concretiza prin legi organice sau ordinare, dar această concretizare nu poate să ducă la restrângerea conținutului dispoziției constituționale. Este de observat că în timp ce textul constituțional se referă la apărarea ordinii de drept, precum și la drepturile și libertățile cetățenilor, art. 45 alin. (1) din Codul de procedură civilă restrânge posibilitatea participării procurorului la cauzele privind minorii și persoanele pușe sub interdicție, precum și la alte cazuri prevăzute de lege. În temeiul textului actual nu este posibilă, de exemplu, participarea procurorului la procesele de contencios administrativ, deoarece Legea nr. 29/1990, anterioară Constituției, nu prevede acest lucru, or este fără nici o îndoială că în cadrul acestor procese există și interese generale și este interesată și ordinea de drept.

Limitarea prevăzută de art. 45 alin. 1 din Codul de procedură civilă este neconstituțională, deoarece art. 130 alin. (1) din Legea fundamentală stabilește în mod clar și categoric sfera atribuțiilor procurorului, fără a trimite la cazuri stabilite prin altă lege. Este adevărat că în alin. (2) al art. 130 se prevede că «Ministerul Public își exercită atribuțiile prin procurori constituiți în parchete, în condițiile legii», dar este evident că

referirea la condițiile legii privește organizarea parchetelor și nu exercitarea atribuțiilor stabilite în alin. (1). Așa fiind, art. 45 alin. 1, introdus în Codul de procedură civilă prin Legea nr. 59/1993, ar fi trebuit redactat prin raportare la Constituția din 1991 și nu prin asimilarea unor reglementări anterioare, edictate în momente în care legiuitorul nu era constrâns de o dispoziție constituțională similară celei înscrise în textul actual al art. 130 alin. (1). Legiuitorul constituant a înțeles să confere procurorului un anumit rol în reprezentarea intereselor generale ale societății, din moment ce a așezat dispozițiile referitoare la Ministerul Public în capitolul referitor la «Autoritatea judecătorească» și nici o lege organică sau ordinară nu poate să deroge de la textele constituționale. Rolul instanței de a soluționa procesul cu care este sesizată, precum și independența judecătorilor și supunerea lor numai legii nu sunt afectate prin participarea procurorului la procesul civil și prin punerea de concluzii. Procurorul nu este adversarul instanței și nici al vreunui dintre părți, el intervine în proces pentru a veghea la respectarea legii. Textul constituțional, referindu-se la apărarea drepturilor și libertăților cetățenilor, nu are în vedere transformarea procurorului într-un avocat al uneia dintre părți, ci de a veghea la respectarea legii în procesele care pun în discuție astfel de drepturi și libertăți. Deși este vorba de un proces civil, privat, este de netăgăduit că și în acest domeniu există interese generale care trebuie apărate, iar în activitatea judiciară Constituția a stabilit acest rol de apărător pentru procuror. Pe de altă parte, principiul disponibilității, care guvernează procesul civil, funcționează în continuare, deoarece prin participarea procurorului la proces părțile nu sunt împiedicate să își manifeste, în condițiile legii, dreptul de dispoziție. Față de aceste considerente, Curtea Constituțională urmează să constate că art. 45 alin. 1 din Codul de procedură civilă este neconstituțional în ce privește restrângerea dreptului procurorului de a participa la orice proces civil, în oricare fază a acestuia, și, ca atare, în privința acestei atribuții, urmează să se aplice direct dispozițiile art. 130 alin. (1) din Constituție. Așa fiind, în afara cazurilor în care procurorul este obligat să participe la procesul civil în temeiul legii, el poate participa la soluționarea oricărui proces civil, în orice fază a acestuia, dacă apreciază că este necesar pentru apărarea ordinii de drept ori a drepturilor și libertăților cetățenilor.”

Considerentele instanței constituționale — care, în cazul în care a pronunțat decizia menționată, nu fusese sesizată decât cu privire la neconstituționalitatea restrângerii participării procurorului la judecarea cauzelor civile — sunt întru totul valabile și în privința limitării dreptului procurorului de a porni acțiunea civilă.

3. Potrivit art. 130 alin. (1) din Constituție, Ministerul Public își exercită atribuțiile în **activitatea judiciară**, adică în toate categoriile de procese soluționate de instanțele judecătorești, fără vreo limitare sau ierarhizare.

Având în vedere acest înțeles al noțiunii de activitate judiciară — singurul care se poate desprinde din textul constituțional — nu împărtășim aserțiunea că art. 130 alin. (1) din Constituție ar constitui, în mod preponderent, fundamentul normativ al exercitării atribuțiilor procurorului în procesul penal și că textul ar legitima într-o măsură mai redusă activitatea procurorului în procesul civil.

În realitate, o asemenea disociere nu se poate face, dimpotrivă, textul constituțional legitimând exercitarea de către Ministerul Public a atribuțiilor prevăzute de lege, în toate categoriile de activități judiciare: în procesul penal, în procesul civil, în contenciosul administrativ și în celelalte.

Constituția prevede în art. 130 alin. (1), așa cum s-a arătat mai sus, o limitare a acțiunii Ministerului Public, dar aceasta nu se referă la domeniul de activitate — care este **activitatea judiciară** — ci la **rolul** pe care această magistratură îl îndeplinește și la **scopul** în care a fost instituită și i s-a stabilit atribuții.

Faptul — evidentiat în opinia majoritară — că, în practică, volumul participării procurorului în procesul civil este mai mic decât cel al participării lui în procesul penal nu justifică teza că ar exista o limitare în acest sens, întemeiată pe art. 130 alin. (1) din Constituție, ci se explică prin aceea că, **în procesul penal, participarea procurorului este impusă de legiuitor**

În toate cauzele, în vreme ce în procesul civil, regula este aceea a libertății procurorului de a aprecia când este cazul să participe la proces, iar **participarea obligatorie a procurorului este impusă numai într-un număr restrâns de cauze.**

4. Nu împărtășim nici teza că prevederea din art. 45 alin. 1 din Codul de procedură civilă, prin care se limitează dreptul procurorului de a porni acțiunea civilă, s-ar întemeia pe interpretarea sistematică a dispozițiilor art. 21, 128 și art. 130 alin. (1) din Constituție.

Astfel faptul că art. 21 din Constituție prevede numai dreptul persoanei vătămate de a se adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime, iar nu și dreptul procurorului de a acționa în acest scop, nu are semnificația unei restrângeri a dreptului procurorului de a porni acțiunea civilă pentru apărarea drepturilor și libertăților cetățenilor. Nominalizarea în textul constituțional numai a persoanei vătămate se explică prin aceea că acest text este plasat în Titlul al II-lea al Constituției, care reglementează drepturile, libertățile și îndatoririle fundamentale ale cetățenilor. Nu exista nici o rațiune să se prevadă în această secțiune a legii fundamentale și dreptul procurorului de a acționa în sensul arătat. Acest drept al procurorului este prevăzut la locul potrivit din Constituție și anume în art. 130 alin. (1), situat în secțiunea rezervată Ministerului Public.

În ceea ce privește nominalizarea Ministerului Public în art. 128 din Constituție, privind **folosirea căilor de atac**, acest fapt nu poate fi înțeles ca un argument al limitării procurorului de a porni acțiunea civilă, pentru că textul invocat nu cuprinde o asemenea limitare. Exercițarea de către procuror a căilor de atac împotriva hotărârilor judecătorești constituie una dintre atribuțiile Ministerului Public, care nu exclude folosirea tuturor celorlalte mijloace prevăzute de lege, pentru apărarea ordinii publice, a drepturilor și libertăților cetățenilor.

5. Ne delimităm, de asemenea, de susținerea că restrângerea dreptului procurorului de a porni acțiunea civilă, la cazurile prevăzute de art. 45 din Codul de procedură civilă, își are rațiunea în caracterul privat al acțiunii civile și în principiul disponibilității care guvernează procesul civil.

Considerăm, mai întâi, că în cadrul controlului de constituționalitate rațiunea textului supus controlului nu poate fi examinată de sine stătător, ci prin raportare la legea fundamentală.

Or, limitele pe care le trasează art. 130 alin. (1) din Constituție pentru acțiunea procurorului (interesul general al societății, apărarea ordinii publice, precum și a drepturilor și libertăților cetățenilor) sunt mult mai largi decât cele definite prin art. 45 alin. 1 din Codul de procedură civilă.

Considerăm, pe de altă parte, că pornirea de către procuror a acțiunii civile nu este incompatibilă cu caracterul privat al procesului civil, în condițiile în care, așa cum s-a arătat mai sus, în cadrul procesului civil se judecă și litigii care, prin obiectul lor, prin amploarea neînțelegerilor dintre părți sau prin consecințele lor, depășesc cadrul interesului privat și intră în sfera interesului general, al întregii societăți.

Președintele Curții Constituționale,
prof. univ. dr. **Nicolae Popa**

În ceea ce privește principiul disponibilității, acest principiu nu este încălcat prin pornirea acțiunii civile de către procuror, întrucât participarea procurorului la procesul civil, în oricare dintre formele prevăzute de lege, nu împiedică părțile în proces să se apere, să propună administrarea de probe în sprijinul cererilor lor, să cadă la învoială asupra drepturilor în litigiu, să renunțe la judecată sau la însuși dreptul pretins. Această posibilitate a părților de a se disocia de acțiunea procurorului este prevăzută de art. 45 alin. 2 din Codul de procedură civilă.

6. Limitarea — contrară Constituției — a dreptului procurorului de a porni acțiunea civilă, la cazurile prevăzute în art. 45 alin. 1 din Codul de procedură civilă, este de natură să aducă prejudicii intereselor generale ale societății. Dăm, în acest sens, numai câteva exemple de cazuri în care excluderea procurorului de la exercițiul acțiunii civile se poate dovedi păgubitoare:

— în cazurile în care se însușesc sau se înstrăinează bunuri din proprietatea publică, prin încălcarea prevederilor art. 135 alin. (5) din Constituție, iar titularii drepturilor astfel alienate nu acționează, din îndolență, nepricepere sau reavoință;

— în cazurile în care se încheie tranzacții frauduloase în paguba statului și nimeni nu acționează în vederea intrării în legalitate, pentru că aceia care ar trebui să acționeze sunt ei înșiși interesați în acele tranzacții, corupți sau din alte motive;

— în cazurile în care prin fapte ilicite, penale sau nu, se produc daune materiale importante economiei naționale sau societăților comerciale cu capital de stat și autoritățile sau persoanele competente nu acționează pentru recuperarea lor, deși sunt cunoscute de toată lumea, provocând indignare în opinia publică și lezarea prestigiului țării;

— în cazurile cetățenilor ale căror drepturi au fost vătămate prin acte abuzive ale administrației, iar aceștia, din motive mai presus de voința lor, nu pot acționa pentru a-și apăra drepturile încălcate;

— în cazurile în care, făcând aplicarea art. 18¹ din Codul penal, procurorul adoptă o soluție de neprimire în judecată pentru infracțiunea de fals, iar actele falsificate urmează să rămână în circuitul civil, căci, de regulă, nu este nimeni interesat să pornească un proces pentru anularea lor și nici nu pot fi anulate direct de către procuror, întrucât, dacă ar proceda așa, și-ar aroga un drept aparținând instanțelor judecătorești.

Pentru aceste considerente opinăm că excepția de neconstituționalitate trebuia să fie admisă și să se constate că art. 45 alin. 1 din Codul de procedură civilă este neconstituțional în ceea ce privește limitarea dreptului procurorului de a porni acțiunea civilă numai la cazurile în care exercitarea acestei atribuții este necesară „pentru apărarea drepturilor și intereselor legitime ale minorilor, ale persoanelor puse sub interdicție și ale dispăruților, precum și în alte cazuri prevăzute de lege”, urmând ca în privința acestei atribuții să se aplice direct art. 130 alin. (1) din Constituție.

Judecător **Nicolae Cochinescu**
Judecător **Șerban Viorel Stănoiu**

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București, cont nr. 2511.1–12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București și nr. 5069427282 Trezoreria sector 5, București (alocat numai persoanelor juridice bugetare).

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 411.97.54, tel./fax 410.77.36.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78, E-mail: ramomrk@bx.logicnet.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro